

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egyévi	12			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Widékire Negyedévre	5			
Egyévi	20			

ROSTA.

Elpattant a nemzet drágaköves gyűrűje, ki is gurult belőle egy pár ragyogó gyöngyszem — No de szerenésére akadtak Bécsben is, a budai várban is önzetlen, jólélkü ötvösök, akik a gyűrűt egybeforrasztják és a drágaköveket újra beillesztik a helyükre.

Csak rajta, rajta! egységes hadsereg, egységes német vezényszó, egységes birodalom elvakult kovácsai, üssétek a vasat, amíg izzó! Ez kell nekünk! Erre vártunk régen! Hadd paskoljon a veszedelem, hadd égessen a tűz!

A magyar nemzet nyavalyája a pártoskodás.

Ujabbán már-már tízfelé szakadtunk. A különböző magyar pártok kezdték egymást üldözni, marni, gyanusítani, gyűlölni . . . Hála Istennek, hogy itt az osztrák veszedelem, az ostoba birodalmi hóbot . . . az legálább összeforrasztja a nemzetet!

Rajta, labanc, rajta! . . . mindjárt csak egyetlenegy párt lesz az egész magyar hazában: a nemzet pártja . . . Majd akkor hallod, sógor, a mi jelszavunkat: Rajta, kuruc, rajta! . . .

*

Ugyan édes magyarom, mikor jön már meg az eszed?

Mit akarsz te örökké azzal a magyar ndvartartással? Mondj le róla! Hadd álljon az a tündérpalota tovább is üresen! És a diéső hercegecskék csak hadd költsék a pénzüket tovább is mind Bécsben!

A hadsereg egységét se bolygasd! — Hagyd békén a jelző zászlót, az ezrednyelvet és a vezényszót! . . .

Hanem e helyett tudod-e mit csinálj?

Államosíts minden iskolát és legyen minden iskolában magyar a tanítás nyelve! Azután építs, emelj, nyiss évről évre több és több iskolát és valamennyinek egy törvénye legyen: magyar nyelv és magyar lélek!

Akkor azután lesz nyole millió magyar helyett husz millió magyar ebben a hazában! És lesz önálló vámterület, nemzeti lobogó, magyar vezényszó és Rakóci-induló!

Jöhet az ellenség nyíltan avagy titkon:

Tied a magyar föld, csak te vagy itt itthon!

* * *
Mi lehetséges?

Az lehetséges, hogy kéményseprő és pék összelelkezzenek és a pék fehér ruhája mégis tiszta maradjon.

Az is lehetséges, hogy a tűz egygyé legyen a vízzel. A helyett, hogy a víz eloltaná a tüzet, a tűz felforrálja a vizet; végül aztán elemi szerelemben összeolvadva, mindketten együtt mint gőz ilannak el a semiségbe.

De ha komolyan vesszük, talán az is lehetséges, hogy augusztusban koresolyázzunk a jégen, januárban arassunk, hogy az olaj a vízzel úgy elkeveredjék, hogy végül lipői turó legyen belőle . . .

Am az aztán lehetetlen, hogy a magyar nemzet beolvadjon a fajtalan osztrákságba. Az merőben lehetetlen, hogy a magyar lemondjon nemzeti nyelvéről és jobban szeresse becsülje a német szót.

Az is teljesen lehetetlen, hogy a magyar nemzet odaajándékozza ősi szabadságát Schönaich generális urnak . . .

Hát ugyan az ég szerelmére, minek kívánnak tőlünk ily bolondokat?

A nemzet.

— márc. 22.

A magyar nemzet alkotmányos állami élete egész Európában a legrégebb. A többi nemzetek és országaik sokféle alakuláson mentek át ezer év alatt; de a magyar minden viszontagság közt megtartotta, szabad hazáját, melyet a honalapító Árpád szerzett és államát, melyet szent István szervezett.

Pedig sem az angol, sem a francia, sem a spanyol, sem a német nép nem szenvedett annyit, mint a magyar. És épen a magyar nemzet, melynek a többiek közt egyetlen rokona sincs, de néha bizony még egyetlen barátja sem volt, sok száz esztendőn keresztül védőbástyája volt egész Európának.

Századok peregték le az idő folyamán és Magyarország földjén állandó viharok dúltak, véres csaták folytak, egymást követték az irtó háborúk, a tatár pusztítások, török dúlások. És utoljára jött a mohácsi veszedelem és a kapzsi idegen, a szívünk mélyéből

mindig utált osztrák a nyakunkra zúdult, mint a nagy árvíz iszapja.

Azóta hiába akartunk tőle megszabadulni, a nyakunkon maradt, mint nemzeti önállóságunk, szabad akaratunk örökös nyüge, legszentebb törekvéseinknek kerékbe törője.

Innen-onnan négyszáz év óta tart a kegyetlen küzdelem. E hosszú négyszáz esztendő alatt az osztrák hihetetlen makacssággal mindig csak arra törekedett, hogy minket, szabad magyarokat, leigázzon, a világ legképtelenebb bolond álmába, az osztrák összbirodalomba beolvasszon.

De a magyar nemzet következetesen, szívésen ellenállt és bár elhulltának legjobbjaink sok véres harc alatt és bár börtönben sinylődtek, bitófára jutottak nemzeti hőseink: azért az osztrák mégsem érhetett célt, nem tudta szolgáléküvé aljasítani a magyart. Próbálták pénzzel, hízélgéssel, kegyek osztogatásával. Akadt áruló, gonosz; de maga a nemzet erős maradt és szepülötelen. A labanckodás néha felülkerekedett; de csak ideig-óráig, mert végül mindig a kuruc szellem győzött

Igy tart ez az áldatlan tusa immár négyszáz esztendő óta! Istenem, mennyi tehetséget, lelkesedést, alkotó képességet, munkaerőt kellett a magyar nemzetnek elfecsérelnie, hogy magát a kapzsi, gyűlölködő, ostoba, rövidlátó osztrák szellem támadásai ellen megvédelmezze. Mindig résen kellett állania a nemzetnek, hogy az állandó ravasz ellenség álmában meg ne lepje rá ne rakja a bilincseket!

És a nemzet helyzete annál sulyosabb volt, mert az ellenség mint jó barát, szövetséges testvér szerepelt aklaink körül, a mikor rabolni, gyilkolni akart. S ráadásul még a közös uralkodó család köteles figyelembe vétele is a magyarra rótt minden terhet. A Habsburgok négyszáz éven át tőlünk idegenek, Bécsben élő németek maradtak, minket csak nagyhatalmi céljaikra vagy önző érdekeik kielégítésére használtak fel. És a magyar nemzet mégis hű maradt mindig az uralkodó családhoz, meg 1848 ban is a végsoig türt igaztalansá-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hatékony szer-
hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, számarhur-
rut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.
Emlékeztetünk arra, hogy a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó
semiat a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban úgyszólván 4—kor-ét kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg
alatti cégjel legyenellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

got, törvénytelenéget és csak akkor nyult az önvédelem fegyveréhez, mikor Ferenc József császár már a kegyelem-döfést készült megadni ősi alkotmányunknak.

És ime most ismét ott áll a nemzet a hűség tűzpróbája előtt. Az ősz király, a ki 1848. december 2-án oly szerencsétlenül kezdette osztrák császári uralkodását és aztán gonosz tanácsadókra hallgatva vérbe, boszuba akarta belefojtani a magyar szabadságot, az ezer éves nemzeti létet, most élete alkonyán csak nem akarja talán ott folytatni s befejezni, a hol kezdette?

A nemzet mindenestre súlyos megpróbáltatás előtt áll. De a nemzet, mint eddig hű volt, most is hű lesz önmagához. Ha eddig ezer év tusái, létéharcai, népi viharai közt rendületlenül meg tudott állni a magyar nemzet, — nincs okunk félni, hogy most megint és elveszti önérzetét, diadalra termett és erejét és feláldozza államalkotó ősi szabadságát!

Nem, erre az összes Pitreichok, Beckek és a többiek együttvéve mind kicsinyek és I. Ferenc József sem elég erős, hogy a magyar nemzetet megdönthesse.

A nemzet tehát türje a légyesipéseket, az oroszlan ne zugolódjék, ha orrát csiklandozza a kis egér

Most csend legyen a hazában! Maradjon a nemzet nyugodt!

De ha elkövetkezik majd annak az ideje, hát gögös méltósággal éreztesse Isten bármely földi teremtményével, hogy ebben az országban minden jog forrása a nemzet! És a nemzet mely jogot ad, jogot átruház, el is vehet minden jogot! Mert a nemzet szent és sérthetetlen!

Lesz-e gyümölcs a fán?

— márc. 22.

Bolond farsang volt az idei. Karneval herceg véres ruhában jelent meg az ő birodalmának jobbággyai közt. Hosszu évtizedek óta nem volt a világnak ilyen keserves farsangja.

Mintha bőjt lett volna. Mintha a vígalmak utja helyett Kálváriát járt volna az emberiség. A bálterem helyett a laretereken járt a tánc. Vad, örületes, farsangi tánc, sokaknak az utolsó.

A halál, a pusztulás árnyai táncoltak az élő árnyakkal. Oroszországban a cári kényuralom lomha monstrum árnya vonaglott vésszesen, rettentően. Remélhető, hogy utoljára. A japán földeken ezerek pusztultak el a farsangi táncban. A nagy orosz hadsereget egymásután érték a döntő vereségek. És bent, az európai birodalomban kitört ezalatt a forrongás, amely méhében hordozza a lobogó, népfeltámasztó teljes forradalmat. Pétervár utcáit szegény munkásemberek, asszonyok, gyermekek vére öntözte be. Az ilyen vérből fakadnak a szabadság rózsái. Moszkvában légbe röpül a vérivó, tigrisszívű Szergejusz nagyherceg, szétfőnösesen vérből jámbor asszonyok szabadságvágy paroxizmusában keresztet rajzolnak a házak falára:

— Ebben a jelben fogunk győzni! Ez vezet minket diadalra!

Mintha egy nagy, világrengető, földet megdöngető roppanás hallatszanék a Néva partja mellől! Most omlik össze a cári despotizmus, a kényuralom birodalma.

És idehaza nálunk is a legörületesebb farsangi tánc járta a nemzet itélt a politikai táborok pörös ügyében. Elítélte a házszabályok letipróit és hatalmas diadalra juttatta Kossuth Lajos eszményében a negyvennyolcas politikát. És ezekután azt hihette volna mindenki, hogy az ügy rendben van. A pör el van intézve. De nem így történt

Megindultak azok a vásári komédiák, amelyeknek hűhója, lármája közt egy ország kerül eladásra. Bécs nem enged. Bécs nem törődik a nemzet itéletével. Bécs így gondolkodik. Bécs ezt akarja. Folyton ilyen híresztelések röpültek át hozzánk a Lajthán túlról.

De hát egyáltalán mit akar Bécs? Az a rövidlátás, az a szűk agyvelejűség, amely a bécsi politikát mindig irányította, meddig fogja még a mi utjainkat is kimérni? Olyan magyarországi helyzete, mint azé a bitang kutyáé, amelynek gazdája rövidlátó. A rövidlátó ur rövid pórásra fogja a kutyát, mert különben nem látná, hogy a saját kutyáját cipeli-e maga után.

Elég! Mi nem vagyunk bitang kutyája hig agyvelejű bécsi uraknak. A nemzet feláldozta a nehéz követ, amit föléje hengergetett az öröklött bécsi politika, eldobta magáról. Dugiák ujjukat a nemzet vérző, átvert mellébe a tamáskodók és győződjének meg végre, hogy ez a nemzet csakugyan él, csakugyan újra fel támadott.

Szünjék meg már a farsangi komédiák! A csörgő sapkát le kell tenni!

A nép érzi a tavasz lehelét, az új kiáradást és zsendülést és boszankodik, hogy még mindig álarcos figurák ugrándoznak előtte.

Értsék meg már a csalafinta farsangi mókák mesterei: vége a farsangnak, március van, tavasz első napja, szántás-vetés, hernyóirtás ideje. A fák már rügyet bontanak, az ibolyák illatoznak; a nép pedig arra kíváncsi, hogy lesz-e gyümölcs a fán?

Hát igazán lesz-e gyümölcs a fán?

A király Budapesten van. És rossz hírek szállonganak. Ma vagy holnap kitűdődik, mi igaz ezekből a szörnyű híresztelésekből.

Végre a magyar nemzet is megtudja, vajjon lesz-e gyümölcs a fán? . . .

Kié a hadsereg?

Mezők liloma, mondd, ki táplál téged?
A zápor, mely öntöz, vagy a nap, mely éget?
Kié a verejték a munkások arcán,
Mely serked a napszám telhetetlen sarcán?
S a szabad madárnak, ha rágyújt dalára,
Ki ad búzaszemet és ki a gazdája?
Kié? . . . de kérdezni többet nem is merek;
Hisz' azt se tudom még: kié a hadsereg?

Kié a hadsereg? Mily balga e kérdés!
Az őszinte szóban nincsen semmi sértés;
A szolgálalkúság akár hértét görbül,
A sudár igazság hazuggá nem törpül,
Messzire világol, mint az égő szálfá,
S hirdetik szikrái a magasba szállva:
Zokon ne essék, ó magyarok királya. —
Népedé a sereg minden katonája!

A mi fiaink ók, izról izre vérünk,
Amely együtt érez, örül, szenved velünk.
Mienk a hadsereg ereje és elve,
Szíve dobbanása, vágya, hite, nyelve,
Kétféjű sas szárnya hiába takarja,
Mifelénk táruul csak ölelésre karja;
Ha a nemzet képe nem lobogna benne,
A fölesketett hős mind áruló lenne.

Jó király, te vagy hű nemzetednek atyja,
De a vitézeid kenyerét ő adja;
Ő ad bátorságot, amely ellent kerget,
Ő életet, ruhát, izmokat és lelket;

A címer, a zászló, akármilyen féle,
Egy hangyát sem lehet eltaposni véle,
Ha a vér a vértet orvul megtagadja
S a kihajszolt tábor csak a zsoldnak rabja.

Ne akard hát lelkünk gyökerét kitépni!
Embertelen géppé nem fajultunk még mi.
Lángolunk a haza imádott nevére,
Ettől élesedik fegyvereink éle.
Tele vagyunk büszke nemzeti álmokkal,
Multunk emlékein lelkesedünk joggal;
Isten, király, haza hármas jelszavára
Buzdul a magyar nép szabadság dalára!

Ez a mi seregünk, a te igaz néped,
Oltárra emelte fejedelmi képed;
Viheted esatába, a halál torkába,
Meghal dicsőséggel, nincs közöttte gyáva.
De nyelvét, hazáját el ne vegye senki!
Jobb ha hős apái harci dalát zengi;
Mikor a Rákóczi szíve húrján rezdül:
Diadallal gázol a tűzön keresztül . . .

Rudnyánszky Gyula.

Kormányválság Bergengóciában.

— Mese. —

Bergengóciában miniszterválság volt. Szörnyen komplikált és körülményes válság. Hogy megérthessük a helyzetet, el kell mondani, hogy Bergengóciának öt nagy politikai pártja volt. Színek szerint keresztelték el őket. Voltak pirosak, kék, sárgák,

feketék és lilák. Majdnem egyformán nagy volt valamennyi párt és egyformán okos. — És persze két törekvése volt mindenik pártnak. Az első, hogy ő uralkodjék, a második, hogy más ne uralkodjék. Nem egyet jelent ez a kettő és nagy mesterkedéssel járt mindenik. Meg kellett alkudni még legalább két párttal, akár kormányt akartak csinálni, akár kormányt akartak bukítani. Vagy ha megalkudni nem lehetett, rá kellett őket szedni mindenféle csalafintasággal.

Egy ideig ment ez a lavirozás valahogy. Egyszer a pirosakat támogatták a feketék és lilák; egyszer a kékkeket a sárgák és pirosak.

De most, a mikor a mese kezdődik, valami igen nagy dolog történt. A pártok kimondták, hogy többé nem alkusznak. (Akkoriban történt ez, mikor a feketék és a sárgák szürték össze a levét.)

Hát jó, nem alkusznak. De ki fog akkor uralkodni? Akármelyik kezdte vagy próbálta, mingyárt négyen voltak ellene — és legyűrték. Az öreg király (mert hiszen alkotmányos királyság volt Bergengócia) mindent megpróbált, hogy kiengesztelje valahogy a pártokat. A legkülönfélébb színvegyületeket próbálta előállítani. Nem ment sehogy. Nem keveredtek. Azután magához rendelte a király az államférfiakat (Bergengóciában mindenki egy egyszerre államférfi lesz, mihelyt a király magához rendeli.) No, ezek se tudtak semmi okosat kitalálni. Akármit próbáltak, mindig csak az sült ki, hogy négy bizony több, mint egy.

Nagy szomorúság volt Bergengóciában. Mindenütt busultak az emberek és minden-

A nagy válság.

— márc. 22.

Holnap elsőrendű kritikus napja lesz a magyar alkotmánynak. Andrassy be fogja jelenteni a királynak, hogy a szövetszert ellenzék a nemzet jogait képviseli, ennél fogva meg nem hajolhat a király akarata előtt, mely a nemzet jogos igényeit figyelembe venni nem hajlandó.

Mi következik ezután? A jó Isten tudja!

Megáll az emberi ész, hogy idáig juthattunk. Hát valóban valami bűnös, erőszakos dolgot követel a magyar nemzet a magyar királytól? Nem! csak alkotmányához és a törvényhez ragaszkodik. Ezekre a király is esküt tett.

De nincs most panaszokra idő! — A nemzet minden hű fia készüljön el a legrosszabbra. Elhamarkodni semmit sem szabad. Nyugodtság, törvényesség, hazaszeretet vezéreljen a végzetes napokban minden magyart!

A történelem a nemzetnek ad majd igazat. Fájhat minden jó magyar embernek, hogy az ősz királyt szerencsétlen tanácsadók halálos veszedelmű lejtőre sodorják!...

Isten óvja nagy csapástól mi magyar hazánkat!

*

A legújabb események im ezek:

Tisza a királynál.

Gróf Tisza István tegnap jókor reggel kihallgatáson volt a királynál. A kihallgatás nagyon rövid ideig tartott.

Andrassy tanácskozásai.

Gróf Andrassy Gyula már a kora reggeli órákban folytatta a tanácskozásokat a válság ügyében. — Pártfelei már negyed tíz órakor keresték fel budai palotájában. — A mondott időben Darányi Ignác, Wlassics Gyula és Semsey László keresték fel és egy

hol sirtak, hogy nem boldog a bergengő! Az egész ország gyászba öltözött, mint a mikor a hétfejű sárkány ette a fiatal hajadonokat. Nosza kidobolták az országban, hogy a ki megmenti a nagy veszedelemből Bergengóciát, az lesz a miniszterelnök. De a ki rossz tanácsokat ad a királynak, annak menten leütik a fejét. . .

Jött elsőnek a vörösek vezére. Azt mondta a királynak, hogy meg kell kérdezni a nemzetet. Hogy melyik szín tetszik neki legjobban.

Megpróbálták. Semmi se lett belőle. — Mert a szerelmes emberek mind pirosra szavaztak, a hiuk kékre, az irigyek sárgára, a szomorúak feketére, a közönségesek lilára. Minden maradt a régiben. Azaz mégse. A vörösek vezérének leütötték a fejét.

Aztán jött a kék vezére. Azt mondta a királynak, hogy minden szín csináljon egy tervezetet, hogy miképpen akarja kormányozni az országot. Mikor meglesz az öt tervezet, kiválasztják a legjobbat. Az bizonyosan jó lesz valamennyinek.

Megpróbálták ezt is. De bizony ebből se lett semmi. Mert a tervezet mind egyforma lett, csak abban volt a különbség, hogy milyen papírosra írták. Az egyik pirosra, a másik kékre vagy sárgára. És a sárgának nem kellett a lila. Megint csak maradt minden a régiben. Azaz mégse. A kék vezérnek is leütötték a fejét.

Jött most a sárgák vezére. Azt mondta a királynak, hogy valami nagyszerűt eszelt ki. O majd fehér lesz. Olyan színű, a milyen párt nincs is az országban. Rája nem fog mehezteni senki.

teljes óráig maradtak nála. Távozásuk után Andrassy kocsiba ült és elhajtattott Kossuth Ferenchez, hogy beszámoljon neki a többi politikussal folytatott beszélgetésekről. Mikor Andrassy Kossuthhoz érkezett, már ott voltak báró Bánffy Dezső, Thaly Kálmán, Tóth János, Holló Lajos és gróf Zichy Aladár. — Később megérkezett gróf Apponyi Albert és a tanácskozás Kossuth lakásán két óra hosszat tartott. Andrassy, Bánffy és Apponyi azután még külön is folytatták a megbeszéléseket.

A vezérlőbizottság ülése.

Késő délután ülésezett a szövetszert ellenzék vezérlő bizottsága. Kossuth Ferenc elnök, előterjesztette gróf Andrassy kihallgatásának eredményét. Andrassy nem vett részt az ülésen. Az elnök jelentését a vezérlő bizottság tudomásul vette. Ezután a helyzet beható, alapos megvitatása következett.

Világosan állott a vezérlőbizottság előtt, hogy a király megmásíthatatlanul megmaradt régi álláspontján.

A bizottság ezt tudomásul vette és a hazafias, nyugodt tanácskozás eredménye az, hogy a vezérlő bizottság is rendületlenül ragaszkodik a nemzet álláspontjához.

Gróf Andrassy Gyulának önfeláldozó fáradozásáért köszönetét fejezte ki a bizottság és egyhangulag biztosították őt továbbra is teljes bizalmukról.

A vezérlő bizottság elhatározásait a ma délelőtt 10 órakor tartandó szövetszert ellenzéki nagy gyűlés elé terjeszti.

Tehát ma délelőtt a függetlenségi párt tanácskozó termében összegyűlnek a szövetszert ellenzék összes tagjai és eldöntik a haza sorsát.

Mi fog történni?

Az ellenzék sziklaszilárdan áll,

A jelszó az, hogy a nemzet megadja a királynak, a mi a királyé; de a király nem akarja megadni a nemzetnek, a mi a nemzeté.

Megpróbálták. De bizony ebből se lett semmi. Mert mindenki megharagudott rája. No, le is ütötték a fejét.

A fekete vezér is ment a királyhoz. A köpönyege alatt dugdosott valamit. A király előtt kivette és büszkén meglengette, mondván:

— Ez az én zászlóm!

Egy piros, kék, fekete, lila, sárga lobogó volt.

— Ez alá mindenki gyülekezni fog.

Megpróbálták. Senki sem gyülekezett alája. Azt mondták a vörösek:

— Mit ér rajta a piros, ha ott van a többi szín is.

A feketéknek se kellett, mert a kék is rajta volt, a sárgák meg a lilát nehézményezték.

A fekete vezérnek is levágták a fejét.

Megijedt erre a lila vezér. No, most az én fejem következik. Egyszerre szintelen lett. Ugy eltűnt, mint a kámfor. Sohasem akadtak a nyomára. A király erre kinevezte miniszterelnöknek. És békében uralkodott holtaig. . .

*

Rossz a mese, fogja mondani a szíves olvasó. Az talán igaz, hogy ha elfogynak a politikusok, mingyárt jó lesz a politika. De az már nem igaz, hogy miniszterelnök lehessen, a ki nincsen is meg.

Pedig az is igaz. Csak előbb legyen miniszterelnök. Aztán mingyárt meglesz. . .

Vulpes.

Kétségbeejtő, végzetes dolog, hogy így a király szembe kerül a nemzettel. De bármi történjék: az ellenzék, mely a nemzet többségének törvényes képviselője, a nemzet jogait el nem árulhatja!

A szövetszert ellenzék ma délelőtt korszakalkotó manifesztációban jelenti ki, hogy a királyi akarattal szemben a nemzeti akaratot képviseli.

A szövetszert ellenzék szoros egységben és együttműködésben fogja vezetni a parlament munkálkodását. **Kormányalakításra az ellenzék nem vállalkozik; de a nemzet többségének programja ellenében alakuló új kormányt a parlamentben lehetetlenné teszi.**

Gróf Andrassy Gyula ma délután megy a királyhoz és mindezt őszintén, nyíltan bejelenti és ezzel visszalép megbízásától.

Most tehát alkotmányválság küszöbén állunk.

Lehet, hogy gyümölcsöző boldogasszony napján Magyarországon megszűnik a törvényes, alkotmányos rend és átveszi uralmát a jogtipró erőszak. . .

Isten óvja nagy csapástól mi magyar hazánkat!

NAPI HIREK.

Választási napló.

Április 3. Vác.

Április 4. Sopron Szeged, Győr.

— Rákóczi, Kossuth és a király.

Annak idején megírtuk, hogy a városi tanács elhatározta, hogy a tanácssterem részére megfesteti Rákóczi, Kossuth és a király arcképeit. A képek megfestésével Stettka, Éder és Jendrassik budapesti festőművészeket bízta meg a város. A három kép a napokban elkészült. Kovács József polgármester most, hogy Budapesten járt, megleltette azokat és meglelégedését fejezte ki a festőművészeknek, akik mind a hárman igazi művészi alkotással gazdagították Debrecen városát. A képek közül, melyeknek elhelyezése ünnepélyes keretben április 4-ikén megy végbe, legsikerültebb a Kossuth kép.

— Kereszt helyett a magyar cimér.

Az egész országban feltűnést keltett a budapesti egyetem keresztény ifjainak az a mozgalma, hogy az egyetem összes termeiben helyezték el a keresztet. Nagy küldöttség járt ebben az ügyben Demkó György rektornál, a ki megígérte, hogy az ifjuság kívánságát ajánlani fogja az egyetemi tanács figyelmébe. Tüntetések is voltak azután, melyekre gyenge visszhangul egyes ifjak ellentüntetést próbáltak rendezni. Most, mint nekünk Budapestről táviratozzák, Demkó rektor oly megoldást talált, mely mindenkit kielégíthet. Az ifjuság keresztmozgalmát ugyanis a rektor az egyetemi tanács elé terjesztendő azzal a tervvel óhajtja békésen megoldani, hogy az egyetem helyiségeiben nem a keresztet, hanem a magyar cimert a koronával és kereszttel fogják kifüggeszteni. Ezt a tervet az ifjuság mindkét része elfogadta s ezzel a keresztmozgalom békés véget ér.

— A mikor királyunk magyarul vezényelt. A bécsi „Extrablatt“-ban egy nyugalmazott tiszt érdekes remniszcenciát

közül arról, hogy Ferenc József király több mint félszázaddal ezelőtt magyar ezredét hogyan vezényelte — magyarul. Királyunk, aki akkor még Ferenc József főherceg volt, 1848 május 6-án a szanta-luciai esata napján vett részt először ütközetben s az atyjának, Ferenc Károly főhercegnek nevét viselő 52-ik számú gyalogezredet vezette, amelynek hadkiegészítő kerülete akkoriban is, miként most, Pécs volt. Erről az ütközetről Teuber Oszkár osztrák történetíró a következőket írja: „És a legsűrűbb golyózáporban, ott ahol Ferenc Károly magyarjai feltartóztathatatlanul nyomultak előre. Magyar nyelven tüzelte katonáit, akik viharos éljenzéssel feleltek. Az ifju az olasz hadsereg legelőkelőbb önkéntese, hazánk büszkesége, reménysége és jövője — Ferenc József osztrák főherceg volt.” Megemlítjük itt, hogy a roham, amelyet akkor az ifju Ferenc József vezényelt, egy domb elfoglalására irányult. A roham sikerült is: királyunk azonban karján megebesült, amelyet akkor az ütközet hevében zsebkezdővel kötözött be.

— Az Urkocsisok üggető versenye.

A debreceni urkocsis egyesület április hó 29-én és 30-án délután tartja meg első üggető versenyt. Mielőtt az egyesület a végleges versenyteltételeket közzétenné, az érdeklődőknek figyelmét felhívja arra, hogy az első napon hat, a második napon 5 verseny lesz. Az első napi versenyen egy, urhölgyek által tiszteletdíjakért hajtott kettős verseny, 3 urkocsisok által hajtott kettős verseny és kettő egyes fogatok számára lesz. A második napi verseny a handicopok versenye lesz. Egy kettős fogatok handicapja és egy handicap, melyben urhölgyek hajtanak. A még fennmaradó két számot bérkocsisok és mezőgazdák fogatainak tartják fent.

— **Jászay Rezső** előadását a Szabad Iskolában szerdán délután öt órakor tartja meg. A magyar művelődés történetéről fog beszélni a multkori előadása folytatásaképpen. A kitűnő előadása és nagytudományú igazgató már a legutóbb is lelkes közönséget vonzott a kereskedelmi akadémia dísztermébe, hiszük, hogy tisztelői s általában a magyar művelődés története iránt érdeklődők ismét zsufolásig be fogják tölni a hatalmas előadótermet. A belépés ingyenes.

— **A Szabad Iskola köszönete.** A Szabad Iskola idejé fellendülésében nagy része van annak a lelkes támogatásnak, melylyel ez az ifju intézmény a társadalom több rétegében találkozott. A sikert az is előidézte, hogy az idén tágas és kényelmes előadótermekben folyhatott az előadás. A népies előadások befejeztével a vezetőség a következő köszönő levelet intézte Rásó Gyula alispánhoz, dr. Ozory Istvánhoz, Fazekas Sándorhoz és Kiss Alberthez, a ref. iskolaszék elnökéhez:

Nagytiszteletű Uram!

Tegnap befejeztük a Szabad Iskolában vasárnap délutáni népies előadásainkat. Jóleső örömmel és benső megelégedéssel állapítjuk meg, hogy kitűzött célunkat sikerült megközelítenünk. A népnek ép abból a tömegből került legtöbb hallgatónk, ahová a tudás, az emberi haladás eszméi vajmi szűken jutnak el. Azok a szegény, törekvő emberek keresték fel tantermeinket, akik számára az iskolázás ideje, a betűk megismerésével mindjárt bevégeződött.

Ezekre a tanulni vágyó emberekre nézve nagy áldás a Szabad Iskola s amikor Önnek, Nagytiszteletű Uram, a nekünk átadott helyiséget ezennel rendelkezésére visszabocsátjuk, támogatásáért hálásan köszönetet mondunk s kér-

jük, hogy jóindulatát a jövőben is terjessze ki ránk és kulturális törekvésünkre.

Kész szolgáló
Debrecenben, 1905. március 13.

Dr. Kenézy Gyula elnök,
Balkányi Kálmán jegyző.

— **Tea-estély.** A Szt. Erzsébet egyesület e hó 26-án vasárnap rendezte az évadban utolsó séta-hangversenynyel egybekötött tea-estélyt a Bika szálló dísztermében a Magyarai testvérek teljes zenekarának közreműködése mellett. Élénk emlékezetében van még olvasóinknak az, hogy mily kellemes szórakozást nyújtott az egyesület a tea-estélyek rendezésével az elmúlt téli évad alatt s most, midőn utolsó estélyét rendezte, büszkén tekinthet vissza elért sikereire, mert amellet, hogy kellemes szórakozást nyújtott az estélyen részt vevőknek, az estélyek tiszta jövedelmét a szegények segélyezésére fordítva nagy jótékonyt is gyakorolt. A házi asszonyi tisztet ez alkalommal Acél Gézáné, Bertóhy Béláné, Dömök Béláné, Fauszt Elekéné, Hutiray Béláné, Igyártó Sándorné, Gróf Klébersberg Béláné, Kövy Lajosné, özv. Mayer Emilné, Papler Ferenecné, Potorán Istváné, Sárváry Gyuláné, Szikszay Gyuláné, Thán Gyuláné, Várady Gézáné és Vecsey Imréné urnők látják el. A felszolgálást pedig városunk bájos leányai végzik. Az estély 6 órakor kezdődik s a belépti díj ezuttal is 1 korona, amelyben egy csésze tea s a hozzá való sütemény ára is bennfoglaltatik.

— A Kossuth Dalkör közgyűlése.

A debreceni Kossuth Dalkör április hó 2-ik napján, vasárnap délután 4 órakor, a város-háza nagyteremében tartja évi rendes közgyűlést. A közgyűlés tárgyai: 1. Himnusz, előadja a Dalkör. 2. Evi jelentés 1904-ről. 3. Zárszámadás, számvizsgálók jelentése, pénztáros részére a felmentés megadása. 4. Az 1905. évi költségelirányzat megállapítása. 5. Alapszabályok pótlása. 6. Belépés az Országos Magyar Daléregyesületbe. 7. Indítványok. 8. Tisztújítás. 9. Szózat, előadja a Dalkör.

— József Ágost katonai szemlén.

Kecskemétről táviratozzák, József Ágost kir. herceg tegnap délben Kecskemétre érkezett. Az állomáson Sebessy Sándor százados osztályparancsnok fogadta, a honnan a szálló-dába hajtattott. Délután az ezred ügyeiben intézkedett, este pedig végignézte a színelőadást. Egész ittléte alatt az ezred tisztjeinek társaságában a szálló-dában étkezik. Ma katonai szemlét tart a gyakorlótéren és több látogatást tesz. Este visszautazik Budapestre.

— A legközelebbi felolvasó est.

F. hó 23-án esütörtökön délután 5 órakor lesz a római kath. főgimnáziumban. Ennek az estnek is változatos és érdekes a műsora. Boros Lajos az elismert kellemes bariton hangjával és művészi énekkel kezdi meg a műsort. Jászay Rezső dr. a helybeli róm. kath. főgimnázium tudós igazgatója szabad előadásban uti eleményeiből sok érdekes és tanulságos dolgot fog mondani a joggal kiváncsi közönségnek. Dr. Balkányi Emilné, Bódi Ella, kit a debreceni közönség már régen vágyódik ismét hallani. Két nagy áriát fog énekelni, harmonium illetve zongora kísérettel Oleschnitzky Emilia k. a. ki remek zongora játékkal egyik megelőző felolvasó estén méltán feltűnt Liszt Ferenc VIII-dik rapszodiáját adja elő Drumár János komoly tárgyú érdekes felolvasást tart. Végül a széles körökben oly előnyösen ismert fiatal hegedűművész ifj. Szilágyi Imre is minden bizonnyal gyönyörködtetni fogja az érdek-

lődő hallgatóságot. Jegyek kaphatók és előjegyezhetők Mihalovits Jenő ur gyógyszer-tárában (Piac utca Kigyó gyógyszer-tár.)

— **Kacér március.** Kacérkodik velünk a márciusi szellő akár csak a szerelmes szép asszony. Deltájban lágyan, kellemesen simogat — kicsalja a korzóra az egész várost s a hogy elkondítja a toronyóra a tizenkettőt s lassanként odahagyják a suhogó selyemruhák a korzót — csipőse, barátságosan s kellemetlen lesz.

Március a poéták a szabadság hónapjának mondják. A poétika szabályainak szigorú betartásával született trópusok szerint ilyenkor rizza le magáról a föld a bilincseket s ilyenkor nyújtózik nagyokat a zsarnokság s békőiba szorított nép is. Recsegnek a csontok, esőrognak a bilincsek s az alvó óriás, a nép lerázza magáról a vas jármokat — és kilép a síkra e diadalmas szóval: — világ-szabadság!

Teljes tisztelettel és hódolattal viseltetünk a poétika szabályai iránt s nem különben megbecsüljük a költőket is. De március természetrajzának elbírálásánál inkább esatlakozunk az orvosok véleményéhez, a kik szemben az alanyi költőkkel, rideg határozottsággal állítják, hogy március nem a szabadság, hanem az influenza hónapja. A kacér márciusi szellő addig ismerkedik és barátkozik velünk, szegény halandókkal, a míg nyolc, tíz, tizenöt napos szobafogsággal kapcsolatos kényszer-semmiütevésre ítél. És a szigorú orvosok véleménye szerint a márciusi szél nem tesz kivételt az alanyi poétákkal sem.

Azokat éppen úgy behajszolja az influenza, mint a tudóst, a mérnököt és az ügyvédet — megismertetve őket a 38 és félfokos láz elemivel.

— Az izraelita énekker hangversenye.

Tegnap kezdődött meg az izraelita polgártársaink farsangja, mely alkalomból a Deák-Ferenc utcai izraelita templom énekkara Drumár János zenedei tanár közreműködésével a Frohner szálloda éttermében farsangi hangversenyt rendezett, melyen igen szép számú közönség volt jelen. A gazdag műsor Drumár tanár nyitányával kezdődött, aki mesteri orgonajátékkal igazi élvezetet szerzett a hallgatóság-nak. Utána az énekkar adott elő több zsolnárt, magyar, orosz és héber népdalokat nagy tetszés mellett. A hangversenyt ma megismétlik.

— **Thököly hamvai.** A Thököly hamvak hazaszállítása ügyében dr. Zsilinszky Mihály államtitkár legutóbb Késmárkon járt. Az első terv az volt, hogy a nagy szabadsághős holttestét a késmárki régi fatemplomban helyezik örök nyugalomra. Thaly Kálmán, akinek szava ez ügyben döntő súlylyal kell, hogy birjon, a hamvak befogadására a késmárki vártemplomot találta alkalmasnak s most Zsilinszky azért látogatott el személyesen Késmárkra, hogy tájékoztódjék a körülményekről s hogy tárgyalásokat folytasson a városi hatósággal a vártemplom átengedését illetőleg. Thököly hamvai minden valószínűség szerint ősszel kerülnek Késmárkra. A temetést az állam rendezte, s a vártemplom renoválásának, illetőleg jókarba hozásának költségei is az államkincstárból fedeztetnének.

— Egy királyi gyermekszobából.

Az olasz királyi pár gyermekeiről írja egy angol újságíró: Elena királyné spártai erkölcsök szerint neveli gyermekeit. Különösen a kis trónörökös okoz neki sok gondot, akit nem biz senkire, s anyai kötelességei nem ruházta át római szokás szerint — dajkákra. A királyi gyermekek kalap, cipő és harisnya nélkül szaladgálhatnak és játszódhatnak a nagy kertben s minden nap hideg vízben fürdenek. A legidősebb hercegnő, Jolanda, kis öcsese születése óta sokat vesztett az elsőszülött kiváltságaiból. Azelőtt 5 volt a királyi ház dédelgetett kedvence s kis nővére Mafalda rovására sokszor élvezett kiváltságokat. Most azonban Umberto a legnagyobb ur. Jolanda nagyon haragszik reá és ezt nem is titkolja. Most különben igen iz-

galmas és örömteljes napok folynak a Quirinában mert a trónörökösnek első fogai jelentkeznek.

— **Czigány bál.** Holnap este zajlik le a Bika szálloda dísztermében a cigány bál, mely alkalmasint az évad legélénkebb, legzajosabb mulatsága lesz. A táncestély iránt városszerte általános az érdeklődés. Már hetek óta erősen folynak rá az előkészületek. A rendezőség lázas buzgalmat fejt ki, és mindent elkövet, hogy a mulatság minél sikerültebb, kedélyesebb legyen. A mulatságon melyet zenészeink különben betegsegélyző pécztáruk javára rendeznek bizonyára nagy számmal vesz részt a közönség és a tágas táncsterem hangos lesz a dárídótól. A bálon közreműködnek az összes helybeli cigányzerekarok.

— **Dalestély.** A Kossuth dalkör által 1905. évi április hó 2-án Kökert Gusztáv karnagy vezetése és Kiss Béla zenekarának közreműködése mellett a Bika szálló dísztermében zártkörű dalestélyt rendez. Belépő díj személyenként 2 kor. Család-jegy 3 személyre 4 kor. Kezdeté este 8 és fél órákor. Jegyek e meghívó előmutatása mellett előre válthatók Benyáts Emil és Kontsek Kornél urak piac utcai és Medgyaszay Sándor ur Dégenfeld téri üzletében. A dalestély műsora ez: 1. Nyitány, Kiss Béla zenekara által. 2. a) Rákóczi kesergője. b) Kuruc dalok, Szügyi Józseftől. Előadja: a Dalkör. 3. Honfidal, Abrányitól. Előadja: a Dalkör. 4. Magyar népdalok. Előadja: Grad Rezső, a Dalkör tagja. 5. Kossuth dala, Gaáltól. Előadja: a Dalkör. 6. Bortal, Abttól. Előadja: a Dalkör. 7. Kossuth induló, Mértytől. Előadja: a Dalkör. Műsor után tánc.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentek be: Egeresi Róza ev. ref. 2 hónapos, Mosolygó Borbála ev. ref. 78 éves, Schvellenperger Emma r. kath. 16 hónapos, Dien Piroška ev. ref. 18 hónapos.

— **Az ezrednyelv.** Éljen! Alleluja! Hozsánna a legfelsőbb királyi kegynek, amely végre belátja, hogy a magyar nemzetnek és a nemzeti nyelvnek van némi joga a hadsereghez is! A tegnapi audienciák után csakhamar híre futott, hogy a felség engedelményeket hajlandó tenni a hadsereg kérdésében is és elment egészen addig, hogy meg akarja adni az ezrednyelvet. Azoknak, akik katonák nem voltak, akik tehát nincsenek tisztában azzal, hogy voltaképpen mi is az ezrednyelv, jó lesz megmagyarázni ezt, hogy tudják, mennyi értéke, mily sulya és hordereje van ennek az állítólagos engedelménynek. Megmagyarázhatnók ugynevezett akadémiikus módon: definiálhatnók tudományosan, de egy példa élesebben meg tudja világítani a dolgot bármily hosszú magyarázatnál. A példa ez: Ott áll az ezred egy szakasza vagy százada a kaszárnya udvarán s a tiszt, az őrmester vagy a káplár ezt a vezényszót hársogja:

— In die Balance!

Az egyik szerencsétlen baka nem kapja le elég gyorsan, vagy előírás szerint a fegyvert a válláról, mire a vezénylő tiszt, vagy altiszt szokott nyújassággal ekképpen perszifálja:

— Azt a hét füzfán füttyülő rézangyalát annak a hájfejű, szalmabélfejű, cinegelábu, kákabélű, éhenkórász, cudar öregapádnak! Ugy ütlek mindjárt kobakon, hogy a suszter két hétig nem győzi a flaszter alól kiszedegetni a koponyád darabjait! Nem hallottad, hogy azt kommandíroztam: In die Balance? . . .

Ez, tisztelt magyar publikum, az ezrednyelv. Szabad tehát ezután így is beszélni az ezred keretén belül. A kommandó persze marad az, ami volt, vagy az, hogy a magyar embernek a világ minden hatalma sem tudta megtiltani, hogy ne magyar nyelven mondja el a kaszárnya miatyáknát, ha káromkodni akart. De azért mégis csak engedelménynek lehet mondani azt, ha hivatalosan is magyarul szá-

bad káromkodni. Hozsánna tehát újra! Egyik leghőbb vágyunk beteljesedett.

— **Égi tűnemény.** Szegszádról táviratozzák. Tegnap este 8 óra után az északnyugati égbolton rendkívül szép égitűnemény volt látható. Egy erősen fénylő csillag jelent meg az égbolton, mely folyton nőtt, majd fényes négyszögge változott, a melynek közepén egy fekete folt támadt és végül gyönyörű szivárvánnyá fejlődve, elmúlt. Az égitűnemény teljes fél óráig tartott.

— **Az alsó nyirvidéki vízlecsapoló társulat** e hó 28-án délelőtt 9 órákor a városná a nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

— **A hernyóirtás ideje.** A földművelésügyi miniszter a múlt ősszel felhívta a közigazgatási hatóságokat hogy a mezőrendőri törvénynek a kötelező hernyóirtásra vonatkozó rendelkezését hatóságuk területén hirdessék ki és folyó évi március végéig való szigorú végrehajtásáról s a végrehajtás ellenőrzéséről is gondoskodjanak. Minthogy a hernyóirtás ideje már ide s tova vége felé közeledik, illetékes helyről újra figyelmeztetik az érdekelt összes hatóságokat, de a gazdákat is, hogy a fenti rendelkezéseknek március végéig okvetlenül eleget tegyenek. A földművelésügyi miniszter az idén is több vármegye területén meg fogja vizsgáltatni, hogy a hatóságok és gazdák miként feleltek meg a törvény parancsának.

— **Összeveszték az anyai jusson.** Pompás napjuk volt tegnap Szabó János, István és József nagycserei lakosoknak. Az anyai jusson osztozkodtak. A derék emberek ebből az alkalomból berándultak Debrecenbe, hogy itt az örökség körüli sort annak rendje és módja szerint elintézzék. Miután pedig ez megtörtént és kiki a maga jussát zsebre-vágta, közös megállapodással benéztek egyik külsősori kis koresmába méltó befejezést akarva adni az örömnapi. — A bor gőze lassanként a fejébe szállt a három örökösnek. Ebből keletkezett aztán az ilyen alkalmakkal szokásos veszekedés. Vádolni, gyanúsítani kezdték egymást. Ezt persze folytatták még hazafelé mentükben is. A Boeska-téren azután annyira ágaskodott bennük az erkölcs, hogy összeverekedtek és hatalmasan elagyabugyálták egymást. Emiatt kerültek a rendőrség fogházába a pénzes magyarok, akiket ma, miután kialudták mámorukat, szabadon bocsájtották, visszaadván nekik az örökséget, amit a rendőrség tartott letétben, míg a duhajos mámor ki nem párolgott a fejükből.

— **Elzalogosított ékszer.** Dühöngött az urhatnamság Harangi Sándor debreceni lakosban, akit a napokban vendégségbe hívtak meg valahová. A derék ember ebből az alkalomból, ki akarván tenni magáért pelesen kiöltözött. Nagyobb hatás kedvéért egyik ismerősétől Görtner Ferenctől kölcsön kért két arany gyűrűt, melyet azonban elfelejtett vissza adni. A gyűrűk tulajdonosa végre is megunt a várakozást és felkereste a gavallér barátot, aki már akkorra a kölcsön kért ékszerekre kölcsönt vett fel. Ugyanis elzalogosította azokat. Görtner ezért feljelentést tett ellene a rendőrségen.

— **Megfojtott öregasszony.** Radnáról jelentik, Garabet Anna, jótékonyaságáról ismert 85 éves örmény asszonyt ágyában megfojtva találták. Garabet Anna valószínűleg jótevője volt a község és környékének és évenként többször osztott szét a szegényebb lakosok között adományokat. Egy ó-szentgyörgyi napszámot gyanúsítanak a tett elkövetésével, a kit a csendőrség letartóztatott, a ki azonban tagadja, hogy a gylkosságot ő követte el.

— **LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. d. Ujfalu-ház. Állandó fényképkészítés a műterem kapubejáratánál levő kiskabátban.

— **Akinek pénze nincs,** de szüksége annál több, az menjen Kaiser Salamonhoz

(Hatvan-u. 2.) hol a legelegánsabb női és férfi ruhakelmék, kész öltönyök és felöltők szőnyegek, garnitúrák, vásznak, képek, tükörök és minden elképzelhető dolog a legjutányosabban heti 1 vagy 4 korona részletre kapható. — Ugyanott egy kereskedelmi égett könyvelő felvétetik.

— **Anglia Debrecenben.** Megérkeztek a leghíresebb kül és belföldi gyártmányu tavaszi szövetek Rósenberg József Angol szabóhoz címzett uri szabó üzletébe s ez uton értesíti a n. é. közönséget, hogy hosszas fáradozás és tömeges vétel folytán sikerült Anglia legelső posztógyárával oly előnyös és olcsó bevásárlási forrást elérni, hogy a mai naptól üzletében megrendelt öltönyöket, 25—30 frt.-tal olcsóbban, mint bárhol és a legjobb szövetekből a legelegánsabb kivitelben állítja ki. Jegyezze meg tehát mindenki, hogy a 30—40 frt.-os öltönyöket ezentúl 15—20 frt.-ért rendelhetők az Angol szabónál Kossuth utca 8 sz., a színház mellett. A legmodernebb kivitelről gondoskodik a London, Páris és New York legelső uriszabó termében szabási minőségben működött tulajdonos, Rósenberg József uri szabó.

— **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában nagy változás és átalakítás miatt az összes raktáron levő áruk *rendkívül leszállított áron* adatnak el. Egyes áruk, melyek teljesen kiáruultnak *gyári áron alól is.*

— **Fogfájás és szájbüsz** ellen legjobb szer a Plombus bővebbet a mai számba tett hirdetésben közöljük.

Az orosz-japán háboru.

— márc. 22.

Az orosz hadvezetőség marakodik egymással, a japánok pedig kettőzött gyorsasággal igyekeznek megelőzni őket s elibük vágni.

Oyamának ősmert terve, hogy *Karbin*nál akarja a *végző megsemmisítő csapat* mérni az orosz sereg.

Míg az egész figyelem a Karbin felé versenyt rohanó csapatok felé irányul a japán hadvezetőség mindjobban elkészíti *Vladivosztk* körülzárását.

A szárazföldi oldalról a körülzárólást Koreából egy külön hadtest végzi s a legközelebbi jövő, hadi eseménye *Vladivosztk ostroma* lesz.

Az orosz tábornokok kétségbeesetten igyekeznek a szétszört sereget újra összevonni s harc képessé tenni. Ennek az eredménye, hogy Karbintól délre sikerült is a menekülő seregeket összevonni s azok parancsnokává *Kubickó* tábornokot nevezték ki.

A haretérről érkezett utolsó értesülésünk a következő:

Küzdelem Tienlingnél.

Pétervár, márc. 21. Ide érkezett jelentés szerint, Tienlingnél nagy és tartós ágyuzás hallható, amiből azt lehet következtetni, hogy erős küzdelem folyik azért, hogy Reunenkampt hadoszlopa áttörhette a japánok vonalát.

Ütközet Kajuengnél.

Tokió, márc. 21. Mint Oyama marsal jelenti egy japán sereg Kajuengnél utólérte s megtámadta az orosz hátvédet. Azok előbb erősen védték pozíciójukat, majd hátuk mögött felgyújtva a vasutállomást elvonultak.

Bekerített orosz csapatok.

Pétervár, márc. 21. A cári udvarban nagy a lehangoltság s egymást érik még ma is a rossz hírek a haretérről.

Az új hadvezér *Linevics* tábornok egy táviratában ugyanis arról tesz jelentést, hogy

Kuropatkin szétvert seregének azt a részét, mely a hegyes vidékre menekült a japánok teljesen bekerítették. A Kszin King vidékén körülzárt orosz csapatok minden készlet nélkül nyomorognak s kénytelenek lovaikat levadni, hogy élelmi szerük legyen.

Linevics és Kuropatkin.

Berlin, márc. 21. A főhadvezetőségnek Linevics kezébe való átadásáról a következő távirati tudósítás érkezik a haretérről: Kuropatkin már indulófélben volt, amikor hirtelen megállt s visszafordulva Linevicshez lépett. A két tábornok hosszasan konferált egymással. Végül megállapodtak abban, hogy Kuropatkin táviratot intéz a cárhoz. Ebben a táviratban Kuropatkin arra kérte a cárt, engedje meg neki, hogy akár mint egyszerű katona maradjon a haretéren, mely most neki megszentelt terület. — A cár távirata csakhamar megérkezett, amelyben beleegyezését ad a s Kuropatkin az I. hadtest parancsnokává uvezte ki.

Békefeltételek.

Páris, március 21. A Matin japán forrásból a következő békefeltételekről értesült, melyeknek fejében Japán kész volna a háboru beszüntetésére.

1. Oroszország megszünteti Kinával 1898-ban kötött szerződését, mely Port-Artur és Liaojung felsziget fölött biztosította neki az uralmat.

2. A karbin—port-arthuri vasut a japánok birtokában marad.

3. Oroszország kiűrti Mandzsuriát, melyet Kina kap vissza.

4. Oroszország elismeri Japánnak Koreán való szuverénitását.

5. Oroszország hadikárpótlást fizet Japánnak.

TAVIRATOK.

Az orosz forrongás.

Jekaterinoszláv, március 21. Az új orosz bányamunkás-szövetség nem emelte fel a munkások bérét. A guzovói kohók és a bachnusz-kerületi szénbányák zárva vannak Legközelebb 13.000 bányamunkást bocsátanak el.

Tiflisz, március 21. A parasztzavargások a kutatiszi kormányzóságban mind jobban terjednek. Nyugtalanúságot kelt a mohamedánok és örmények ellenségeskedése a karszi területen, különösen pedig a Törökországból menekült sok örmény jelenléte. Biztonsági intézkedések történtek.

A viborgi merénylet.

Helsingfors, március 21. Az az ember, aki Mjazojedov viborgi kormányzó ellen merényletet követett el, azt vallja, hogy Erínikának hívják. A kormányzó hivatalába háromszor lőtt. Most azt hiszik, hogy a kormányzó sebei nem életveszélyesek.

A német-román szerződés.

Bukarest, március 21. A szenátus elfogadta a német birodalommal kötendő kereskedelmi szerződést.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, március 21.

Buza kínálat vételkedv mérsékelt, Bánygatt irányzat mellett 18,000 métermázsza került forgalomba 5—10 fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonafajták közül rozs 10 fillérral olcsóbb, tengeri változatlan, a többi változatlan. Idő: erős.

Buza áprilisra	18.84—86.
" májusra	18.62—64.
" októberre	16.74—76.
Rosz áprilisra	15.06—08.
" októberre	13.64—64.
Zab áprilisra	14.20—24.
" októberre	11.98—00.
Tengeri májusra	15.36—38.
Repece májusra	15.26—28.

Törvénykezés.

Pofoszkodás a kávéházban. A Hungária kávéházban mulatott a múlt év március 4-én este Máthé Miklós helybeli korezmáros, aki éjjel felé onnan eltávoztában valami felett összeszólakozott a szintén ott időző Weisz Andorral. Szó szót követett és a veszekedés vége az lett, hogy Máthé arcul ütötte ellenfelét, aki viszont nem késett a pofont nyomban visszaadni neki. A verekedőket végre megfékeztek és Máthé távozott, de nem ment messze, hanem a kávéház előtt leleselkedve megvárta, míg kijött Weisz, akit azután az utcán botjával hatalmasan elvert, u gy, hogy az napokig nyomta az ágyát. A törvényszék ezért a tettéért tegnap vonta felelősségre Máthét és a védője dr. Mariska György által mellette felhozott enyhítő körülmények figyelembe vételével súlyos testi sértés büntetéseért 200 korona fő és 48 korona mellék pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletben a vádlott megnyugodott.

M. Á. Vasutak

menetrendje

1904. október hó 1-től.

Debrecenből indul:				
Budapest felé (vegyesvonat)	d. e.	9	30	
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	3	16	
Budapest felé (gyorsvonat)	regg.	4	57	
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	8	07	
Budapest—Nagyvárad felé	este	12	31	
P.-Ladány—Nagyv. mind. kedd	d. e.	10	12	
Csak P.-Ladányig	este	11	10	
Csak P.-Ladányig motor menét	regg.	8	08	
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	5	56	
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	3	51	
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	6	56	
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	7	50	
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	2	27	
Csak Szatmár (gyorsv.)	regg.	12	10	
Miskolc—Kassa felé	regg.	5	13	
Miskolc—Kassa felé	este	8	56	
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	6	11	
Csak Nyiregyházaig	d. u.	4	19	
		12	25	
	m. á. vasutól	regg.	5	44
	vásártérről	regg.	5	09
	m. á. vasutól	regg.	8	16
	vásártérről	regg.	8	07
H.-Böszörmény	d. e.	11	16	
B.-Sz.-Mihály	d. e.	11	25	
	d. u.	4	38	
	d. u.	4	11	
	d. u.	12	12	
	este	12	46	
	este			
F.-Abony felé m. á. vasutól	regg.	6	35	
F.-Abony felé vásártérről	regg.	4	36	
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56	
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4	06	
Derecske—N.-Léta felé	regg.	4	23	
Derecske—N.-Léta felé	d. u.	9	35	
		4	31	
Budapestre érkezik:				
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.			
A déli 12 ó. 07 p.-kor ind. sz. v.	este	1	50	
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	regg.	6	40	
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor ind. gy. v.	este	5	45	
		9	35	
Bpestől Debrecenbe indul:				
A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érk. gy. v.	regg.			
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	regg.	7	25	
Az este 6 ó. 41 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	9	—	
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	2	—	
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v. (P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	7	05	
		9	15	
Debrecenbe érkezik:				
Budapest felől (személyvonat)	d. u.			
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	2	2	
Budapest—N.-várad felől	éjjel	6	41	
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	2	24	
Csak P.-Ladánytól	regg.	2	15	
Csak P.-Ladánytól	regg.	5	15	
Csak Szatmár felől	regg.	8	40	
Szatmár—M.-Sziget felől	d. e.	4	46	
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	11	37	
Csak M.-Sziget felől	este	3	55	
Szatmár felől	este	3	55	
Csak Szatmár felől	este	10	51	
Kassa—Miskolc felől	regg.	6	40	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	d. e.	8	30	
Csak Nyiregyháza felől	este	11	31	
Kassa—Miskolc felől	regg.	7	50	
		3	48	
	vásártérről	regg.	7	33
	mávasúthoz	d. e.	7	40
	vásártérről	este	7	22
B.-Sz.-Mihály	mávasúthoz	este	11	06
	vásártérről	este	11	12
H.-Böszörmény	mávasúthoz	este	6	51
	vásártérről	d. u.	6	57
	mávasúthoz	d. u.	9	46
	vásártérről	d. u.	8	52
	mávasúthoz	d. u.	1	8
F.-Abony felől vásártérről	d. u.	3	34	
F.-Abony felől mávasúthoz	d. u.	3	35	
O.-Köcs—Polgár felől vás. térről	regg.	5	45	
O.-Köcs—Polgár felől máv. hoz	regg.	5	44	
Derecske—Nagy-Léta felől	regg.	7	54	
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	7	15	
		7	13	

Nyiló virágok, csokrok, koszorúk!

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, díszcserjék, gömbkacafákat és más kertészethe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

m ü k e r t é s z n é l.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olcso ár és pontos szállítás biztosított.

A DEBRECENI HITELBANK

Részvénytársaság

1. é. február 1-én.

megkezdtemüködését

Kölcsönöket nyújt váltóra, költelezvényekre, értékpapírokra árukra-

Óvadékkölcsönöket ad bérlőknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizációs kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket betéti könyveskére és folyószámlára a legmagasabb napi kamatláb mellett kamatoztatás véget vesz és elad mindennemű értékpapírt és érepenzt, valamint

Elfogad megbízásokat ilyenek vételére vagy eladásására és minden a bankszakmába vágó ügyeletek kötésére

Üzleti helyiség Széchenyi utca

1 sz. I em.

Az igazgatóság.

PLOMBUS New-York. 104. E. 106. Str!

PLOMBUS!

250,000 hálairat 1 év alatt

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
bűzös száj

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

Plombus ne hiányozzék egy háznál se az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja; anyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség neto vábbja!

Ára egy adagnak, mely 5-6 odvas fogra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill előzetes beküldése után bérmentve bárhova. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képvisellettől, melynek címe:

„Plombus“ szétküldés, Pásztó Heves me.

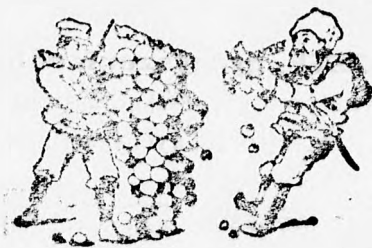
Iskolázott lucfenyők, Picea Excelsa.

	10	100	1000	10 000	drb.
30-40) em.	2	15	100	750)
) ma-)
40-50) gas	5	25	150	1000) kor.

Kuszórozsa. Virága teljes, biborpiros. Futása 8-10 méteres. Falak lugasok, verandák befuttatásán a legnagyobb hatást keltő kuszónövény A telet takarás nélkül kiállja. Darabja erősség szerint 1-2 korona.

kapható:

Tóth Imre. faisk. kezelőnél.
MÁRAMAROS BORSÁN.

Saját magát károsítja aki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi

Küküllőmenti Első szőlőoltvány-telepnl.

Tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes Nagy-Küküllőmegye A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. —Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Csak Selle és Kary

FREDIN

legjobb

tisztító-szerét.

vásároljuk minden finom lábbelire

Sárga és fekete.

Kiváltképen ajánlatos

Boxcalf, Oskaria Chevreaux

és Lakk-lábbelikre.

Bécs, XII/1.

Első kézből a gyárban vásárol Ön olcsón legjobban.
Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyárban.

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg szállító, a Rakóczi javított tárogató es hangfokozó gerenda feltalálója.

BUDAPEST, II., LANCHID-U. 5. SZ.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (citalítás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedük. 3,—, 4,—, 5,—, 6,—, forinttól feljebb a legjobb felszereléssel.

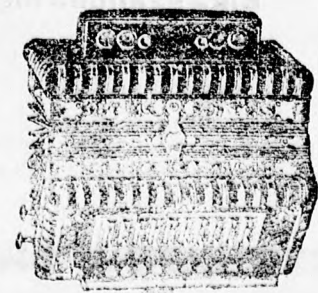
Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyab hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítás 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, új ezüst billentyűvel és iskolával, 30.—fritól feljebb **Harmoniumok** világhírű legjobb gyártmány 65.—fritól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katona zenekaroknak szállítója vagyok.

Harmonikák, legjobb, erős elpusztíthatatlan hangokkal, 2 50- 3.—, 4.—, 5.—forinttól feljebb. **különleges acél hangu** hangversen yharmonikák, saját minták.

Javitások az összes hangszereken különleges szakszerű pontossággal, jutányos árban eszközöltetnek,

Kezesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsinyben

Arjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és bérmentve küldetik,

== 50 évi siker ==

ESZÉKI
arckenőcs
és eszéki
Szalvator
szapan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr
összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a
Dienes J.C. „Szalvator“
gyógytárából
ESEÉK EN, Felsőváros

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 drb. Szalvator szapan ára 1 kor.
1 tégely kézi paszta ára 1 kor. 20 fill.
Lyon rizspor krs doboz 1 kor. nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészektől és megfelelnek tökéletesen a 71.012 sz.

B. m. rendeletnek.
Főraktár Budapesten
Török József
gyógyszerésznél

VI. Király-utca 12. és Andrássy-ut. 29 szám.

Még a modern vegyészeti hatalmas haladása és ebből kifolyólag keletkezett számtalan kozmetikus készítmény sem volt képes a 40 év óta bevált Dr. Lengyel frigyese félé

Nyirfa-Balzsam

piperecikket hátérbe szoritani: ez annak jele, hogy ebben tényleg jó, a természet által készített bőrszépítőszert bírnak. Azon tulajdonsággal bír hogy általa a felső bőrréteg lassankint lehámlik és az így módon tisztított bőr alatt levő réteg üde, ifjított alakban mutatkozik és ezzel egyidejűleg megszűnik mindennemű kiütés, szeplő, folt, vörösség és anyajegy az arcedők és himiőhelyek lassankint teljesen kismulnak, egyszóval az arcszín friss és élénk színezetet nyer.

Egy korsó ára használati utasítással 3 korona.
Dr. Lengyel félé benzoé-szapan darabonként 120 és 70 fillér igen enyhén hat és ténylegesen elősegíti a balzsam hatását. Raktáron az összes nagyobb gyógyszertárakban gyógyszerkereskedésekben és illatszertárakban továbbá a főraktárban:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában
Budapest, Király-utca 12. és Andrássy ut 26.
valamint a „NÁNDOR” gyógyszertárban
Váci-körut.

== Lovass és ==

== Ladányi ==

féle divatáru üzleteket megvet-

tük. Az összes tömegáruk

Piac utca 7 sz.

Vecsey-ház.

rendkívüli olcsó áron eladatnak.

Donogan és Somossy

állandó főüzlete

Kistemplombazár.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNél
BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRUT 32.

**Benzinmotorok,
gőzcséplőkészletek, arató-
gépek és egyéb mezőgazdasági gépek**

legújabb szerkezetben, legjobb kivitelben kaphatók.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Még sohasem létezett óriási választékban
feltűnő olcsó áron vásárolhatók

férfi-fiu- és gyermek-ruhák

Frank Rezső Debrecen legnagyobb
ruha áruházában

Bika szálloda mellett.

Tavaszi férfi felöltő 17 K.

Elegáns kivitelű 20-22 K.

Különlegesség különféle színben

24-28 K. és feljebb.

Viselő férfi öltöny 14 k.

Jó Cheviot öltöny 16-18 K.

Gyönyörű gangarn többféle új

divatú színben 20-26 K.

Legjobb Francia kamgaruból

30-32 és feljebb.

Növendék öltöny 10 kor.

14-től 15 éves ifjak részére,

Tartós Cheviotból 12-14 K.

Ujdivatú kamgaruból 18-20 K.

Gyermek öltöny 5 K.

(3-10 évesek részére)

Tartós cheviotból 6-7 K.

Gyönyörű újdonság 8-10

Óriási szövetraktár!

Legújabb divat szerint készül

nek mindennemű ruhák saját

műhelyemben.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.